

Sammanträdesdatum

2022-04-20

**Fritids- och
folkhälsonämnden**

§ 45

Dnr FOFN 2022-00011 1.2.3.3

Revisionsrapport - Centralt tillkommande kostnader

Fritids- och folkhälsonämndens beslut

Fritids- och folkhälsonämnden har tagit del av Stadsrevisionens rapport om ”Centralt tillkommande kostnader i Borås Stad”. Nämnden framhåller vikten av att det finns riktlinjer för att klargöra beslutsgångarna, och förtydliga förutsättningarna att hantera kostnader för tjänster och resurser som anses vara centrala/kommunövergripande.

Sammanfattning av ärendet

Bakgrund

Stadsrevisionen har granskat centralt tillkommande kostnader i Borås Stad. Syftet med granskningen är att kartlägga vilka interna gemensamma kostnader som debiteras till nämnderna och granska om hanteringen är ändamålsenlig, effektiv och i enlighet med Kommunallagen och Kommunfullmäktiges reglementen.

Granskningen visar att de centralt tillkommande kostnaderna totalt sett uppgår till betydande belopp och avser en bred flora poster årligen. Principerna för fördelning skiljer sig åt och betalande nämnder saknar i stor utsträckning inflytande över kostnadernas storlek och utveckling. Hanteringen medför administrativt merarbete och det saknas formella beslut när det gäller merparten av kostnaderna.

Kommunstyrelsen och berörda nämnder behöver säkerställa att hanteringen av de centralt tillkommande kostnaderna sker i enlighet med Kommunfullmäktiges reglementen. Kommunstyrelsen behöver därutöver genomföra en genomgripande analys av de centralt tillkommande kostnaderna, överväga alternativa finansieringsmodeller och se över hur hanteringen kan effektiviseras och följas upp. Kommunstyrelsen behöver även säkerställa en tillräcklig uppsikt inom området och genomföra en översyn av nämndernas reglementen. I det missiv som skickats ut till alla nämnder ska Kommunstyrelsen och berörda nämnder lämna svar med planerade åtgärder.

Fritids- och folkhälsonämndens slutsatser

Fritids- och folkhälsonämnden har inga kostnader som debiteras andra förvaltningar och som faller inom ramen för de områden som granskats. Fokus i denna granskning har varit kostnader för tjänster som av debiterande part betraktas som kammungemensam/central utifrån beslut i enskild nämnd eller i någon styrgrupp. Exempel på kostnader som i denna granskning betraktas som central och fördelas till alla nämnder är kostnader för arbetsplatstjänster, försäkringspremier, bemanningsenhet, löneservice, kemikaliehanteringssystem,

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-04-20

**Fritids- och
folkhälsonämnden**

förvaltningsabonnemang, upphandling, tjänstekort, kommunikationstjänster, ny förvaltningsorganisation för IT samt centralt placerade tjänster så som hälsostrategi och dataskyddsbud etc. Därav riktar sig återkopplingen med svar om planerade åtgärder till de nämnder som fördelar kostnader till andra nämnder.

Fritids- och folkhälsoförvaltningen redovisar att de centralt fördelade kostnaderna har ökat över åren. Detta sker ofta genom beslut som fattas i olika förvaltningsövergripande styrgrupper. Precis som nämns i rapporten upplever förvaltningen att man i flera fall, inte har någon möjlighet att påverka kostnaden eller dess innehåll inför ett införande eller expansion. Kostnaden fördelas därefter utifrån fördelningsmodeller som ser olika ut, men i de flesta fall sker fördelningen, utifrån nyttjandegrad, vilket bör vara en utgångspunkt.

Fritids- och folkhälsoförvaltningen delar rapportens uppfattning om att centralt tillkommande kostnaderna försvårar budgetplaneringen och att denna form av finansiering av kommungemensamma tjänster medför risker för ineffektivitet. Om inte denna koppling finns faller anpassningen i sin helhet på de betalande nämnderna och incitamenten för att få resurseffektiva organisationer försvinner.

Andra faktorer som påverkar budgetplaneringen är att det är svårt att få en samlad bild över de kostnader som betraktas som ”centrala” och fördelas ut. Kommande debiteringar informeras på olika sätt och ibland inte alls. Detta som en konsekvens av att fördelningsmodellerna ser olika ut.

Fritids- och folkhälsonämnden konstaterar att central samordning av vissa tjänster och resurser behövs. Men i flera fall hade det, precis som nämns i rapporten, varit bättre att finansiera dessa kostnader på annat sätt, exempelvis genom en årlig budget till den part som är ansvarig för tillhandahållandet av tjänsten. Det skulle minimera administrationen i flera fall och förutsättningarna vid tilldelade anpassningskrav blir lika för alla.

För att beslut om fördelning av kostnader ska fattas utifrån lagliga förutsättningar samt för att få beslutsgång och hantering mer transparent och likvärdig bör det tas fram riktlinjer som förtydligar förutsättningarna.

Beslutsunderlag

1. Revisionsrapport- Centralt tillkommande kostnader

Vid protokollet

Johanna Jönsson
Nämndsekreterare

Mia Wallengren
Förvaltningschef

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-04-20

**Fritids- och
folkhälsonämnden**

Justeras 2022-04-22.

Håkan Eriksson (C)
Ordförande

Magnus Sjödahl (KD)

Justeringen tillkännagiven på kommunens anslagstavla 2022-04-25.

Rätt utdraget intygar:

Johanna Jönsson
Nämndsekreterare

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Cecilia Strömberg
Handläggare
033 357303

Datum
2022-04-20

Instans
Fritids- och folkhälsonämnden
Dnr FOFN 2022-00011 1.2.3.3

Svar på revisionsrapport - Centralt tillkommande kostnader

Fritids- och folkhälsonämndens beslut

Fritids- och folkhälsonämnden har tagit del av Stadsrevisionens rapport om ”Centralt tillkommande kostnader i Borås Stad”. Nämnden framhåller vikten av att det finns riktlinjer för att klargöra beslutsgångarna, och förtydliga förutsättningarna att hantera kostnader för tjänster och resurser som anses vara centrala/kommunövergripande.

Ärendet i sin helhet

Bakgrund

Stadsrevisionen har granskat centralt tillkommande kostnader i Borås Stad. Syftet med granskningen är att kartlägga vilka interna gemensamma kostnader som debiteras till nämnderna och granska om hanteringen är ändamålsenlig, effektiv och i enlighet med Kommunallagen och Kommunfullmäktiges reglementen.

Granskningen visar att de centralt tillkommande kostnaderna totalt sett uppgår till betydande belopp och avser en bred flora poster årligen. Principerna för fördelning skiljer sig åt och betalande nämnder saknar i stor utsträckning inflytande över kostnadernas storlek och utveckling. Hanteringen medför administrativt merarbete och det saknas formella beslut när det gäller merparten av kostnaderna.

Kommunstyrelsen och berörda nämnder behöver säkerställa att hanteringen av de centralt tillkommande kostnaderna sker i enlighet med Kommunfullmäktiges reglementen. Kommunstyrelsen behöver därutöver genomföra en genomgripande analys av de centralt tillkommande kostnaderna, överväga alternativa finansieringsmodeller och se över hur hanteringen kan effektiviseras och följas upp. Kommunstyrelsen behöver även säkerställa en tillräcklig uppsikt inom området och genomföra en översyn av nämndernas reglementen. I det missiv som skickats ut till alla nämnder ska Kommunstyrelsen och berörda nämnder lämna svar med planerade åtgärder.

Fritids- och folkhälsonämndens slutsatser

Fritids- och folkhälsonämnden har inga kostnader som debiteras andra förvaltningar och som faller inom ramen för de områden som granskats. Fokus i denna granskning har varit kostnader för tjänster som av debiterande part betraktas som kammungemensam/central utifrån beslut i enskild nämnd eller i någon styrgrupp. Exempel på kostnader som i denna granskning betraktas som

central och fördelas till alla nämnder är kostnader för arbetsplatstjänster, försäkringspremier, bemanningsenhet, löneservice, kemikaliehanteringssystem, förvaltningsabonnemang, upphandling, tjänstekort, kommunikationstjänster, ny förvaltningsorganisation för IT samt centralt placerade tjänster så som hälsostrateg och dataskyddsombud etc. Därav riktar sig återkopplingen med svar om planerade åtgärder till de nämnder som fördelar kostnader till andra nämnder.

Fritids- och folkhälsoförvaltningen redovisar att de centralt fördelade kostnaderna har ökat över åren. Detta sker ofta genom beslut som fattas i olika förvaltningsövergripande styrgrupper. Precis som nämns i rapporten upplever förvaltningen att man i flera fall, inte har någon möjlighet att påverka kostnaden eller dess innehåll inför ett införande eller expansion. Kostnaden fördelas därefter utifrån fördelningsmodeller som ser olika ut, men i de flesta fall sker fördelningen, utifrån nyttjandegrad, vilket bör vara en utgångspunkt.

Fritids- och folkhälsoförvaltningen delar rapportens uppfattning om att centralt tillkommande kostnaderna försvårar budgetplaneringen och att denna form av finansiering av kommungemensamma tjänster medför risker för ineffektivitet. Om inte denna koppling finns faller anpassningen i sin helhet på de betalande nämnderna och incitamenten för att få resurseffektiva organisationer försvinner.

Andra faktorer som påverkar budgetplaneringen är att det är svårt att få en samlad bild över de kostnader som betraktas som ”centrala” och fördelas ut. Kommande debiteringar informeras på olika sätt och ibland inte alls. Detta som en konsekvens av att fördelningsmodellerna ser olika ut.

Fritids- och folkhälsönämnden konstaterar att central samordning av vissa tjänster och resurser behövs. Men i flera fall hade det, precis som nämns i rapporten, varit bättre att finansiera dessa kostnader på annat sätt, exempelvis genom en årlig budget till den part som är ansvarig för tillhandahållandet av tjänsten. Det skulle minimera administrationen i flera fall och förutsättningarna vid tilldelade anpassningskrav blir lika för alla.

För att beslut om fördelning av kostnader ska fattas utifrån lagliga förutsättningar samt för att få beslutsgång och hantering mer transparent och likvärdig bör det tas fram riktlinjer som förtydligar förutsättningarna.

Beslutsunderlag

1. Revisionsrapport- Centralt tillkommande kostnader

Beslutet expedieras till

1. SRE.diarium@boras.se

Håkan Eriksson
Ordförande

Maria Wallengren
Förvaltningschef